

لحه و اداره خانه درخان والده دروازه
مضوعه است

ولی برای مرج کازرت با واره داده
شده و طبع نشود بهمانیش رو نخواهد شد
سوی که اجرت پست ان داده نشده
ست از جانب اداره قبول نخواهد شد

اختصاص

۱۲۹۳

بیت سالیانه شش مجیدیه سفید
شش ۲۴ چهار مجیدیه سفید
یک نسخه ۴۰ پاره رایج است
اجرت پست سالیانه در داندس برای
خارج شش مجیدیه سفید افزوده خواهد شد
فهر از روزهای جمعه و یکشنبه همه روزها
نشر خواهد شد

این کازرت از حوادث که تاکنون و از سیاست و پویک و از تجارت و علم و ادب و دیگر منافع عمومی سخن خواهد گفت هرگز نهاده مفیده عامه بخانه قبول و طبع خواهد شد
از اعلانی که در ضمن حوادث نوشته شود به سطره و غروش و از اعلانات عادی به سطره غروش انداخته خواهد شد

علم سیاست مدن

سیاست مدن علم شریف و از شعبه های بزرگ
حکمت است . و معنی آن نگهداری امور
پرستاری شهرها است . چه سیاست بمعنی
سناری و محافظت و تدبیر امور است و مدن جمع
دینه که مطلق شهر است . ولی مقصود از شهر
بوارهای شهر نیست بل هیئت اجتماعی انسانها
نظور است .

در ضمن نفعها پیشتر نوشته بودیم که بعضی
فقط سیاست را عربی ندانسته و گفته اند فارسی
از دو کلمه مرکب بوده و بعد مرعوب شده است
چنانکه اصلا (سه بابا) است یعنی سه قانون که
بادشاهان فرس برای نظم ملک و مملکت به دستور
العمل نوشته و نام آنرا سه بابا گذاشته بوده اند
و در هر حال تحقیق لغت سیاست را مقصود نداریم
تنها معنی آنرا باید بدانیم .

این یکی در نزد هر صاحب ادراک خردمندی آشکار
است که اساس سیاست مدن بطور مطلق و بدون
استثنا ممکن نیست مگر بقوانین عادلانه که شامل
باشد هر کونه شرائط محافظت ملک و مملکت
و سیاست مدینه ها و شهرها را و این محافظت هم
در شعبه های چند که اقتضا دارد منشعب شده و همه
ملک و آحاد افراد هیئت اجتماعی آن قوانین را مقصد
و محترم شناخته و تخلف از احکام آنرا باعث مسئولیت
بزرگ و پاشیدن رشته نظم معیشت و زندگی
و اخلاق جلوه امور دینی و دنیوی خودشان بدانند
و مشترکا ضمانت اجرای آنرا نمایند .

مقدمات و اسباب این مطلب در نزد اکثر خردمندان
بطور وضوح آشکار است . ولی آنچه در این
موقع در نزد بعضی از هم شهرهای ما قدری غریب
بنظر می آید لغت قانون است . و تصور میکنند
همینکه قانون گفته شد ناچار باید از روی قانونهای
فرنگستان و مخالف اصول و آداب دین پاک اسلام
و قواعد و شرائع اسلامی بوده باشد . و حال
آنکه خیلی فرق در میان فهم آنها و واقع این
مطلب هست .

علمای اعلام که از صدر اسلام تا کنون توغل

و غوری در علوم نموده اند در زمانهای طولانی
اوقات شریف خود شازرا در استنباط احکام
عبادات و معاملات و تأسیس اصول و فروع و شعبه
های آنها نموده و همه را مبین و مشروح داشته
و کتابهای بسیار هم تألیف نموده اند لکن هیچکدام
از ایشان در امر سیاست مدن بطوریکه لازم است
صرف اوقات نه نموده و تحقیقات کافی را بکار نبرده
است و علت آنهم واضح است بعلمت اینکه در
زمانهای پیش تکالیف محدود و وضع اجتماعات
مابطورهای دیگر بود و مناسباتی خارجی هم
نداشتیم سهل است اطراف ما را ترقیات احاطه
نکرده بود و آن وقت بود که همه . جهان را
روشنایی علوم و فنون ما را همتایی میکرد .
و علم سرافرازی را در بالای سر خود داشتیم .
اقوام دیگر را بچشم تحقیر میدیدیم و آنها را وحشی
و بیایاتی میدانستیم . و بجز خود ما را اهل مدینه
و شهری نمی شناختیم برخلاف حالا که نزدیک است
قضیه برعکس بشود بل شده است و از غفلت و بی
اطلاعی است که ملتفت باین احوال نیستیم . و با
آنکه ملتفت هستیم بروی بزرگواری خود نمی
آریم .

باری حال باید احتیاج وقت را ملاحظه کرده فکر
مال کار خود را نمایم . چنانکه در مقاله دیروزی
عنوان داشتیم حوایج برادران وطن را بر آوریم .
اتفاق به نیکویی کنیم . اساس این مطلب را
بدانیم و باور کنیم . که سعادت و نیک بینی ما تنها
بگذشته شدن قوانین عادلانه و اجرای آن قوانین
بطور مساوات و متفق شدن عموم اینای وطن در حفظ
آن قوانین است و بس .

آیا این قوانین چیست ؟ راست است مجبلی از
کلیات این مطلب را باید فهمید و از روی آن مبنای
عمل را معلوم کرد . و عجلاله اساسی را که یکی از
معتبرین رجال ایران در رساله موسوم به (یک کلمه)
بیان نموده اند در اینجا بخوانیم تا بتفصیل فروع
و شعبه های مطلب بر حسب اقتضای مقام و موقع
پردازیم .

می نویسنده جان مسئله و اساس دائمی دستورهای

مؤسسه در ممالک منظمه و متدنه غریبه در نوزده
اصل قرار دارد و پیش از همه آنها شرطنامه پادشاه
و قرال است . که می نویسد این شرطنامه
شناخت و تصدیق کرد و ضمانت نمود اجرای این
اصول بزرگوار که در سال فلان اعلان شده است و آن
اصول حقوق عموم ملت و وطن است .

تفصیل نوزده اصل بقرار ذیل است

اول مساوات در محاکمات و اجرای حکم قانون .

دوم ممنوع نبودن کسی از منصب و رتبه دولت
در صورتیکه اهل ولایت باشد .

سیم حریت شخصیه که هر کسی آزاد بوده
و کسی را حق تعرض بمقوق کسی نبوده باشد (در این
قصره تفصیلی نوشته ایم و باز نوشته خواهد شد) .

چهارم امنیت نامه از جهت جان و عرض و مال
مردم .

پنجم حق داشتن هر کسی در مدافعه ظلم
و ستم .

ششم آزادی مطبوعات که هر کسی در نوشتن
و چاپ کردن خیالات در داخل حد آداب و حکم قانون
آزاد است .

هفتم آزادی جمعی که نیز در صورت عدم ترتیب
ضرر هیچ جمعی را منع نمی توان کرد .

هشتم اعتبار و قبول عامه همه تدابیر حکومت
است .

نهم حریت سیاسی و مختار بودن رعیت و اهالی
در تعیین وکلای رعیت در دیوان قانونی که مقابل
دیوان دولتی است .

دهم تعیین بده و مالیات دیوانی بر حسب ثروت
و اقتدار بدون امتیاز و استثنا و تفاوت .

یازدهم معلوم شدن دخل و خرج دولت در عرض

سال پیش از وقت و منتشر شدن آن که (بودجه)
گفته می شود .

دوازدهم مسئولیت هر مأمور بزرگ و کوچک
از آنچه متعلق بتکلیف او و در زیر اداره اوست .

سیزدهم جدا بودن قوت تشریع و تنفیذ یعنی
مجلس که قانون را بیان می کند و احکام شریعت را
معین می نماید و جماعتی که اجرای احکام را می کنند .

چهاردهم عدم معزولی اعضا و مأمورین
محکمه ها و دواوین .

پانزدهم تعیین ژریمیا در هنگام تحقیق امور بیکه
متعلق بمخانیات است .

(ژریمیا اشخاصی است که از هر صنفی از اهالی
انتخاب شده و آنها را بقاعده تخلف در دیوان
جناحت می گذارند و هر چه آنها تحقیق نموده معلوم
کنند قرار می دهند و رئیس امضای کند)

شانزدهم تشهر و اعلان معاوضات سیاسی و اخبار
متعلق بمخانیات در روزنامه های رسمی . باین معنی که
هر شغل و منصب و رتبه که بمأمورین داده می شود
در روز نامه نوشته شود و هر کس هر عمل بدی کرد
و جزائی در حق او لازم آمد و اجرا گردید نیز در کازرت
رسمی چاپ شود .

هفدهم موقوف شدن شکایه و ادبیت و تظلم .

هجدهم آزاد بودن صنایع و کسب و تجارت .

نوزدهم بنای مکنت خانه برای اطفال یتیم و فقیر .

صاحب رساله معری الیه تفصیلی از هر کدام از
این فقرات نوشته و از آفات و اختیارات کواه آورده
اند . که همه اینها فرموده اسلام است و اساسا
خارج از قانون اسلام نیست . نهایت اینست که
ما باید باقتضای آیین خود و موافق اصول و فروعی که
داریم . و چنانکه آداب و اخلاقی و عادات ما از ما
می کند . باید قوانین مقتضیه را با اتفاق بگذاریم
و با اتفاق از پیش ببریم . و باید منتشر شویم که

از آسمان ملائکه های عرش آمده امور معبشت و امنیت و رفاه و سعادت ما را فراهم بیاورند . اگر ملائکه هم نباید نهایت کاری که برای ما خواهد کرد این است که دل های ما را آگاه از دقائق و نکات امور کرده . و آخر کار و شأنت حال را بفرماید . و راهی هم بمانشان بدهد . باقی دیگر که باعمال بدیهه و کار کردن باعضا و جوارح است . کار ملائکه بلکه کار آخر بنده عظیم انسان هر نیست . پس مایه کار خود مان را خودمان کنیم عقلهای جزئی را بیکجا جمع کرده يك عقل بزرگی از میان آن پیدا نماییم . و قوت های کوچک را روی هم آورده توانایی با قدرتی را مالک شویم ما را برای تنها روی نیافریده اند و تنها برای تمدن و تصارف و معاونت هم دیگر ما را باین جهان خاکی آورده اند .

(خبرهای تلگرافی)

اتریش - مجارستان

وین ۱۰ آوریل

سندت روم ابلی ۱۹ فلورین ۰۰ سانییم
لیرای عثمانی ۱۰ ۴ ۶۰
لیرای فرانسه ۰۹ ۴ ۴۰

امروز در بورس فئات اسهام تنزل کرد .

می گویند نتیجه مذاکرات وکلا حل شدن مسئله مجارستان خواهد شد .

(فرانسه)

پاریس ۱۰ آوریل

سندت روم ابلی ۴۵ فرانک ۲۵
اسهام عمومی ۱۵ غروش ۰۵ سانییم
فئات اسهام در تنزل است .

در باب مالیات مصر چنانچه لورد دربی و دولک دکان همراهی و هم خیال هستند .

(ایتالیا)

روما ۱۰ آوریل

مسیو (نیکرا) سفیر کبیر ایتالیا مقیم پاریس مأذونا باینجا آمده و وارد گردید .

انگلینس

لندن ۱۰ آوریل

بورس سست است .

(پورتیگو)

(ایتالیا)

روما ۱۰ آوریل

عموم وزرای دولت مجدداً انتخاب و معین شدند .

در کاغذیکه جزال غاریالدی در کارنها منتشر کرد بیان میکند یکصد هزار فرانک که از جانب ملت سالیانه داده می شود این هدیه را قبول کردم و بجهت ساختن نهر (نیر) خرج خواهم کرد .

(اسپانیا)

مادرید ۱۰ آوریل

دولت فرانسه و انگلیس در خصوص مصر متفق القول هستند و وزرای خارجه فرانسه و انگلیس دیشب مهمان لورد (لابی اونس) سفیر انگلیس بودند . شوریای ملت اعضائی مسبو (روه) را از جانب اهالی (ریوم) تصدیق کرد ولی انتظاب او را که از جانب اهالی کورس بود قبول نه نمود .

(انگلیس)

لندن ۱۰ آوریل

لورد دربی وزیر خارجه انگلیس امشب بیساریس وارد شدند .

(مصر)

اسکندریه ۱۰ آوریل

در بورس های وهوی بزرگی شد چند نفر صداهای در صد چنان خدیوی بلد کرده و در حق وزیر مالیات مصر بد گفتند در میان مردم اضطراب و خلبان است .

(روترها)

(اخبار داخله)

شب يك شنبه گذشته در بیک زوغل خیاطی از بالاخانه دکان خود سه تیر طپانچه بوی بکبی (۱) محله خالی کرده ولی رد شده او را نکرده است . بکبی قراول ضبطه را از کیفیت آگاه کرده ولی هنوز معلوم نیست آن مرد گرفتار گردیده و سؤالی از این ماجرا شده است بانه .

لاترکی می نویسد . کسانی که در ولایت ادرنه بهمت فساد و شورش در شهر (زغره عتیق) گرفتار شده بودند هنوز محاکمه و استطاق آنها تمام نشده است . ولی چند نفری که بی تقصیری آنها معلوم شده بوده است از حبس آزاد شده اند . و آنانکه باید رسیده کی محاکمات آنها بشود عددی خیلی هستند و از این جهت خنام این محاکمه چندی هم امتداد خواهد یافت .

لاترکی می نویسد . در حوالی جزیره (مدالو) دز های دریاگاه کاهی خود شارا بکشیهای زنند و دزدی می کنند . با اینکه در جزیره مذکور يك فروند کشتی جنگی موجود است . آیا بهتر نمی شد که کوماندان آن در هر هفته یکی و دوبار اطراف

(۱) بکبی نکهتسان محله است که شبها در محله چماق بدست میگرد . و تا صبح کارش این است لکن در هر چند قدیمی آن چاق را بطرز مخصوص برستکهای فرش کوچها میزند که را هکند و دزد بداند بکبی هست و اهل محله هم بواسطه آن صدا در خانه های خودشان آسوده و راحت می خوابند .

جزیره را بگرد و جلو این دزدبها بدین وسیله گرفته شود !

عساکر شاهانه که در شهر نیش بافتضای موسم سرما در سر یاز خانه (بتری قشله مخفف قشلاق است) بوده اند در این چند روز که هوا را اعتدال حاصل گردید بیرون آمده و در چادرها اقامت می نمایند .

از فراری که از سوند نوشته اند چند نفر از دانشمندان آنجا را بسمت اناطولی فرستاده اند که در آنجا آثار عتیقه جستجو کرده و انبیکه بدست بیاورند و بجهت خرج راه آنها معادل (سی و نه هزار) قرون که هر قرون يك فرانک و ۳۹ سانییم است داده شده و از این مبلغ سی هزار قرون را يك نفر جوانمرد داده است .

جریده حوادث در ذیل این مطلب مطالعه خود را چنان می نویسد .

از همه جای اروپا و امریک برای جستجوی آثار عتیقه بمالاک محروسه می آیند . جای تعجب است که از این ثروت ارض ماچرا بهره مند نمیشوم . تنها در حیدر پاشا و بعضی گوشه و کنزهای اسلامبول به تشویق و ترغیب خواب و خویلا و حدسیات رمالها کار نباید کرد بی از روی فن و تاریخ و علم باید در پی حفريات و جستجوی آثار مذکور باشیم . این اشخاص که از سوند و امریک می آیند خواب ندیده اند . و از روی دلالت خوابها هم نمی آیند . تاریخ میخوانند و يك نقشه هم بدست گرفته می آیند .

(شورش و متارکه)

هشت روز است می گویند در هرز کو بن متارکه هست . و پیش از همه این خبرها ماوشیم و جای شبهه بودن صحت آنرا هم اشعار کردیم . و راستش اینست این خبرها که از را کوزه شنیدیم در میان عساکر دولتی و اهل عصیان چهارده روزه متارکه شد است بسیار تعجب کردیم . بعلم اینکه این عبارت متارکه را بیان آوردن موهم اینست که اهل عصیان بصفت يك دولت جنگ آور شناخته شده است . ولی در چنین حالی باز سر کرده باغیان بعد از قرار داد آنجمنان متارکه بفاصله بیست و چهار ساعت نتوانست خود را از چپاول کردن يك کله کوسفند بازدارد . باری تادم ماه آوریل که بکتابخانه آینده است کلوله و فشنک انداخته نخواهد شد و ششبر و خنجر در نیم خواهد ماند .

جای اشتباه در این نیست که متارکه مذکور از نتائج ملاقات بارون رودیج والی دالماسیاست . که پیشتر باروشای اهل شورش کرده بود . و موافق

اطلاعی که حاصل کرده ایم فرستاده شدن بارون رودیج بستورینه بنخواست دولت علییه عثمانیه و بجهت این شده است که کویا اهل شورش بآمریون دولت که از اسلامبول فرستاده شده اند اعتبار نداشته اند . و از آنطرف بارون رودیج هم زبان اهل شورش را آشنایی دارد و هم بعد از صلحه (کخیلاج) در میان همسرهای خود صاحب شان و اعتبار بزرگی شده است و بدین جهت طرف اطمینان اهل شورش میباشد .

اگرچه نمی توانیم بگویم بارون رودیج در ملاقات نخستین خود با عصیان کاری کرد . ولی باید دوآل اثنا بعضی مختصات بیان آمده باشد که نتیجه آن در کار و قرار متارکه شده است .

لکن غر متارکه چیست و چه حاصل خواهد داشت آیا این متارکه مقدمه انعقد مقاوله صلح و آسایش می تواند بشود ؟

در حال بدیهی است کسانیکه خانه های خودشان بری کردند بواسطه مداخله بارون رودیج باین کار خاطر جمعی از اجرای اصلاحات و اطمینان شخصیه از هر جهتی برای آنها حاصل خواهد گردید .

مع ذلك از مأموریت بارون رودیج نتیجه عده و فوق العاده را منتظر نتوانیم شد . از فراری که می شنویم بارون موی الیه موافق دستورالعملی که از جانب کونت اندراسی وزیر امور خارجه دارد رفتار کرده و بکار آگاهی در ایفای مأموریت خود اهتمام می نماید . ممکن است . ولی باعقاد ما اکنون که دولت اتریش از روی خیرخواهی و دوستی در عهده خود گرفته است در میان دولت علیه عثمانیه و کسانی که از تبعه او بعضیان و شورش برخاسته اند توسط نماید میباشد این کار و خدمت را بکسی محول دارد که تمایل بسمت اهل شورش نداشته باشد . ولی از آن طرف تدبیری که دیات اتریش در خصوص بستان حدود بکار برده و دقتی که در محافظت سرحدات می شود . باعث بریده شدن راه امید اهل شورش از خارج گردیده است . از مدلول کاغذی که از دالماسیا رسیده در این باب از جانب حکومت محله اهتمام کافی صرف می شود و بطور شایسته وظائف بطرفی را اجرا میدارند .

چندی است که امارت قره طاع بقاعده رفتار می کنند و حرکات ایشان لایق تحسین است . اگرچه باز جمعیتی از اهل قره طاع در میان اهل شورش هستند ولی بسیاری نیز از بغی و عصیان دست کشیده و بقره طاع برگشته اند . با اینکه بویژتیک پرس (نیقوله) خالصه نیست . و بدیهی است که دورو دارد باز کسانی را که بتمام غاریالدی داخل در میان اهل شورش بودند در قره طاع گرفتار و بوسیله ضبطه از خاک امارت بیرون نموده است .

پرنس قره طاع یکی از نشانان (قورفو) سبارش کرده است صورت فرزند و ولی عهد امارت خود (دانیلو) را بکشد در این نقش حضرت دانیال پنجم در حق (دانیلو) به (سن اسپریدون) سبارش

می کند (۲) و در نوشته اند (خدایا پر قرال اسلام را بدسروی می شود که چنین در رسمی پرنس بکمال افتخار مذاکرات آسایش درجا کرده اند ولی مانعشده جایی را نتوانستیم پیدا

اگرچه بجهت محافظت اتریش بعمل آورده می و متفرد مانده است . و خنام حال اختلال قرار قورسوندن می نویسد رودیج گفته اند . تنها اروپا بجزای اصلاحات و جنگ بشود . ولی و صلاحیت این را ند و همینان تکلیفی را اظه اظهارات خبرخواهان دولت های اروپا زیان خواست ؟

خلاصه متارکه تا چند آید بعد از این همه هنگام می توانیم باور کنیم که مسلمانان و عیسویان هرز و آمیزش به نیکی حاصل

(مصر و انگلیس)

قشله عده و معنایی که نو بسهارا مایه اشتغال تاریک در دیوارهای وزا نو بسهار حرکت می کنند این مسئله مانند یک دری و یکی از آن لکه در اسلام می کنند . طرف دقت اسلامبول و نیل مصر کر

در این مورد مسکله اروپا یادتر زهنگامه بانقا

(۲) سن اسپریدون یکی و در عصر چهارم میلادی سال از میلاد عیسی علی ندی کرده است . کشیش مذ بتقدس و بزرگی مقام معروف

می کنند (۲) و در زیر نقش مذکور این کلمات را نوشته اند (خدایا پرنس دایلمورا نگاه دار و تاج قرال اسلاورا بسروی بگذار) از این بازیها معلوم می شود که چنین درجه خیال است . حتی کازت رسمی پرنس بکمال اقتضایان می کنند که اجرای مذاکرات آسایش درجایی است که اهل شورش قمع کرده اند ولی مانده ها را دیدیم در اینجاها همچنان جایی را نتوانستیم پیدا کنیم .

اگرچه بجهت محافظت حدود که از جانب دولت اتریش بمل آورده می شود امر اختلال محدود و منفرد مانده است . ولی نتیجه متار که واقعی توانیم ختم حال اختلال قرار بدهیم . از قرار یک پوینتیه قورسوندنچ می نویسد روسای اختلال به بارون رودیچ گفته اند . تنها استقلال و باصفا دولت اورپ باجری اصلاحات می تواند باعث ترك اسلحه و جنگ بشود . ولی باید گفت دولتها هیچ حق و صلاحیت این را ندارند که بدولت علیه عثمانیه همچنان تکلین را اظهار کنند . باغالی تا کنون اظهارات خیر خواهانه اورپ را قبول کرد دیگر دولتم های اورپ زبانه از این چه می توانند خواست ؟

خلاصه متار که تا چند روز دیگر تمام می شود . آیا بعد از این همه هنگامه که در عرض نه ماه دیدیم می توانیم باور کنیم که در مدت هشت روز در میان مسلمانان و عیسویان هرز کوین مناسبات حسنه و آمیزش به نیکی حاصل خواهد کردید ؟

(نایه فرایه پرسه)

(مصر و انگلیس و فرانسه)

مسئله عمده و معتانی که امروز اهل پولیتیک و کازت نو بسهارا مایه اشتغال است . و مانند یک سبایه تاریک در دیوارهای وزارت خاتما و اطافهای کازت نو بسهار حرکت می کند مسئله شرقیه است . این مسئله مانند بلندی است که آرا دولته باشد . و یکی از آن لکه در اسلابول و دیگر در قاهره مصر واکری یکی از آن لکه ها را کسی دست زد هر دو حرکت می کنند . طرف دقت نظر دولتهای بزرگ بوغاز اسلامبول و نیل مصر کرده است .

در این مورد مسئله مصر امروز پیش افتاده و نظر اورپ و یادتر زهنگامه بافتها (بوسنه و هرزگوینی)

(۲) سن امپریون یکی از کشیشان بزرگ کرک بوده و در عصر چهارم میلادی یعنی سیصد و چهل و هفت سال از میلاد عیسی علی نبینا و آله و علیه السلام وفات کرده است . کشیش مذکور در میان ملت مذکوره مقدس و بزرگی مقام معروف شده بوده است .

با آنجا متوجه شد - مصر مانند یک دختر زیبایی است که هر کس به بند محبت او را در دل گرفته و آن هم روی دلبری و دلداری را گاهی بعاشق زرد چهره و گاهی بغفون سیه چهره خود نماید . و از وفات آنها اندیشه خیال خود راه ندهد . و باکی از نتایج هم چشمی آنها با هم دیگر نکند .

مسئله اکنون مصر از جنگ و حرب نیست تنها مسئله پول است .

چندی پیش ترخدو بت جلیله مصر را بولی لازم شد و مناسب دیدند حصه های قتال مصر را بفروشد . و در انباز بمصر افهای فرانسه اظهار مطلب کردند . ولی چون از آن طرف بعضی اشکالات بیان آورده شده و از آن جهت معامله سر نکرفت و کار تاخیر افتاد . تا آنکه دولت انگلیس از این مطلب آگاه گردید که حکومت مصر به همچنان خیالی دارد و بدون اینکه بشاخیر ندادند حصه های قتال را خرید .

از این معامله انگلستان بسیار خشنود شده فرانسه را باعث ناخشنودی گردید خود پسندی ملت فرانسه را آسیب رسید و با نصاب اعتراف کردند که هسایه داتر و خردمندتر از آنها بوده . و از روی تأسف در پاریس گفته میشد قتال مصر که بواسطه پول و همت فرانسه کشوده شد . اکنون راه دریایی انگلیس گردید و تأثیر نفوذ و اعتبار فرانسه که در مصر داشت کمتر شد .

مسیو دیسراولی و دیگر وزرای هیئت دولت انگلیس از این معامله محفوظ و خوشوقت شدند و دولت انگلیس که از چند سال باین طرف بوجهی مداخله در کارهای فرنگستان نمیکرد باین کار آشکار داشت که فراموش نموده است که خود یکی از دولتهای بزرگ اورپ میباشد .

ولی دولت انگلیس قدما پیشتر نداشت و حتی مسیو (کیو) مأمور مخصوصی خود که در مصر داشت امر کرد تفصیل اوضاع مالیات مصر را بوجوب راپورت معلوم نماید و بهمین طور اصلاح مایه مصر بتأخیر افتاد .

تا آنکه خدیو بت جلیله دانست که دولت انگلیس می خواست از راه خود بیست هندوستان اطمینان حاصل نماید . و منظورش همراهی و معاونت با دور مایه و استقراضات خدیو به نیست . و لازم بود این معاونت را از جای دیگر بدست بیاورد .

و چون دولت فرانسه از جهت فروش حصه های قتال جهت سابقه بدولت انگلیس داشت . بدین ملاحظه در خصوص ایفای وجهه کوپونهای اورپ بدولت فرانسه اظهار مطلب کرده شد . و همینه تکرار جذاب مستطاب خدیو پاریس

رسید و وزرای فرانسه مجلس کرده قرار دادند و وجه لازم تدارک شده داده شود . و چون در مصر پیش از وقت میدانستند این تکلیف از جانب فرانسه قبول خواهد شد در آن بین هم مسئله اعلان وعدم اعلان را پورت مسیو کیو در میان بود . این است که تکرار خدیو بت جلیله نوشته شد که راپورت مسیو (کیو را) میتواند اعلان نماید . پارلت انگلیس در نظر داشت راپورت مسیو (کیو) را مطالعه نموده و قرار می در خصوص معاونت استقراض مصر بدهد . در آن اثنا از پاریس تکرار رسید که خدیو بت مصر به این معاونت را از فرانسه حاصل نمود .

وزیر مالیات انگلیس از این خبر خوشنود نشد . ولی خدیو بت جلیله کار خود را فصل پذیر داشتند که همین یکی برای ایشان لازم بود . و چون در ذیل راپورت مسیو (کیو) نوشته شده بود (دخل و خرج مصر ممکن است با هم دیگر موازنه بشود اگر فائض کتر و بموجب انصاف باشد) و کازت رسمی فرانسه اعلان میکنند که بانکهای پاریس هم در این خیال شریک هستند . از این جهت باید دانست که جناب مستطاب خدیو بت درین میان خرسند خاطر و شغفناک میباشد .

معلوم است که در وقت فروش حصه های قتال در میان کازتهای فرانسه و انگلیس منازعه ها ظاهر شد و نیست حلاهم در مسئله استقراضات حایه مصر و کوپونها زد و خورد های غریب در میان آنها بشود .

مع ذلك تا کنون از کازتهای فرانسه و انگلیس صدای زد و خورد بلند نشده است و تکرار در انباز نرسیده است . و چون صرافیهای فرانسه از این کار چندان خشنودی نداشته اند ممکن است شدت حجت انگلیسها باین جهت قدری کمتر بشود ولی کازت رسمی فرانسه در انباز دعوت نامه اسلان و منتشر کرد که صاحبان سندات مصر که در انگلستان هستند بجهت قرار کار و اصلاح حال مالیات مصر که در پاریس خواهد بود و کلاههای خود شاترا باید پاریس بفرستند و این دعوتنامه محرک خواهد گردید که مطبوعات انگلستان جوابهای لازم را در این ماده بیان بیاورند .

جهت تعلق این کار به پولیتیک از این بابت نیست که امروز نفوذ فرانسه و فردا نفوذ انگلیس در مصر تأثیری کند . ولی طرف اعتسای پولیتیک در این مسئله از آنجا است که پای دولت روسیه در میان است .

از تلگرافی که دیروز از پاریس رسیده معلوم می شود که دولت فرانسه بنوسط مسیو (اورلوف) سفیر روسیه این خدمت را بخدیو بت جلیله کرده پول لازم را تدارک نموده . سفیر روسی الیه در میان فرانسه و ایتالیا نیز واسطه التام گردیده است پولیتیک ایتالیا در مصر مسافر پولیتیک انگلیس است .

می گویند دولت ایتالیا در مصر بعضی مقصودها دارد . و از این جهت است نمی خواهد خدیو بت جلیله با خیالات انگلیس رفتار نماید .

می گویند دولت روسیه نیز در مصر پولیتیک خود را مغرر بدولت انگلیس خواهد داشت .

این نزدیکی در میان دو تنین مشارالیهما در باره اتفاق آینده مارا بشبه می اندازد .

و باعثاندا وقتی خواهد آمد که صحبت های پرنس اورلوف را بادوک ده کاز در خصوص مالیات مصر دوباره بخاطر ما خواهد آورد آن وقت محبت روسیه و المان و امپراتوری (اسکاتلر) دوم زمان گذشته ود .

(نایه فرایه پرسه)

(توسط و اخطار برادرانه)

چندی است که در اوراق اخبار در میان صاحب امتیاز بصیرت و استقبال بعضی مباحثات و قبیل قال شخصیه را با کمال تأسف می خوانیم . اگرچه زبان ماباری است و داخل ایگونه مخزن شدن نایکدرجه خارج از عالم ما است . ولی علاظته هم کاری و بجهت اینکه همه در یک دایره هستیم و یک قسم خدمت را در این پای تخت بهمه خود گرفته ایم و حقیقه این مباحثه بجای کشید که دیگر سکوت کردن نارواست .

لهذا اینقدر را برخود لازم دیدیم بنویسم که .

ملک مقدس مطبوعات را سا و اساسا تربیت کردن عموم اهل وطن است و دعوت آنها بحسن اخلاق و آداب . و کازتهایی که بزبان اهل اسلام در این پای تخت بزرگ هست مخمسر باین چند کازت است که می بینیم . و حال آنکه در بای فتهای دیگر چند صد کازت و روزنامه طبع می شود . و این چهار روزنامه در حقیقت زبان دولتی سلطنت سنیه و نمایند اخلاق و آداب مرکز سلطنت و دار الخلافه است . سخنانی که در محاسن مخصوصه گفت و شنود آنها ناگوار است در روی کازتهای ملتی و ملکتی گذاشتن و باطراف منتشر کردن اعتقاد ما این است که بوجهی لایق شان مطبوعات نیست . و شاید حال کازت نویسی نیست . و مناسب بقیام و حال صاحبان آنها نیست . باطله در مقام برادری و هم کاری از طرفین خاصه التماس می کنیم که بکلی خودشانرا از این شیوه و این گونه مباحث شخصیه نماند باز دارند و پیش از این پیش روند . چون بعضی از برای خیر خواهی و خلوص عقیدت و صدق نیت خودمان بتکارش این چند کلاه بی ضررانه مبدرت رفت امید وار هستیم در قبول این التماس خاصه تردی از جانب ایشان ظاهر نکرده .

شدن بارون
تغایه
پرنس نامورین
اند اعتبار
و هیچ هم زبان
د از صلاحه
و صاحب
جهت طرف
در ملاقات
ولی باید در آن
آن را ذکر
اهد داشت
طرح و آسایش
ای خودشان
در باین کار
بینان شخصیه
زدید
تجربه عمده
از قرار یک
ورانه ملی که
بارجه دارد
موریت خود
با اعتقاد ما
بر خواهی
در میان دولت
ان و شورش
ست این کار
بست اهل
پری که دلیت
در پرنه و دقتی
باعث بریده
یده است
بد در انباز
فی می شود
ایمیدارند
در قاهره می کند
اگرچه باز
ورش هستند
ست کشیده
آزینک پارس
است که
بالدی داخل
باغ کر قنار
ونده است
سپارش
امارت خود
مرت دانیال
وین) سپارش

خبرهای عمومی

(معارف عمومی در ممالک روسیه)

از کازت رسمی وزارت علوم دولت روسیه معلوم می شود که در دوازده ایالت ممالک دولت روسیه در سال ۱۸۷۵ و سال ۱۸۷۵ میلادی یکصد و هفتاد و پنج باب کتاب رشده موجود بوده و در جله آنها بقدر چهل و چهار هزار و یکصد و هشتاد و سه نفر شاگردان بوده اند و تفصیل آنها در ذیل بقرار ذیل می باشد :

ایالات	عدد مکتب	شماره شاگردان
پتروبرگ	۲۰	۴۵۹۲
فران	۱۰	۶۹۹۸
اورنبورگ	۰۶	۲۹۳۴
سیرغری	۰۲	۱۵۰۰
سیرشرقی	۰۳	۰۵۷۰
اودسه	۱۷	۰۵۴۰
خاروف	۲۰	۴۱۴۴
کیف	۱۷	۴۱۱۹
وارشو	۲۶	۵۳۴۹
ویلنا	۱۳	۶۶۳۲
دریشت	۱۰	۳۸۸۴
جمعا	۱۷۵	۲۶۸۴

از جله شاگردان مصلحه فوق ۶۱۰۱ نفر مستعد هستند و ۹۲۴۲ صنف اول و ۷۸۹۲ صنف دوم و ۷۰۰۷ صنف سوم و ۵۲۱۳ صنف چهارم و ۳۳۵۲ صنف پنجم و ۲۸۷۴ صنف ششم و ۲۸۷۴ صنف هفتم بوده اند .

از جله شاگردان ۲۹۷۴ نفر در خود مکتبها منزل داشته اند و از آنها ۱۲۹۳۸ شاگرد زبان المان یاد می گرفته و ۸۵۶۸ زبان فرانسه را و ۸۵۰۲ فرانسه و المان را ۹۹۸۲ نفر علم رسانی را می آموختند .

در دهه ساله ۱۷۸۶ شازده هزار و دویست و پنجاه شاگرد استعداد داده اند که داخل بکتهای بشوند از آنها ۳۵۲ نفر در امتحان موجود نبوده اند و ۳۸۱۱ طفل از عهده امتحان بخوبی برآمده اند و ۷۵ طفل ازجهت نبودن جای و موافق نبودن سن و مقدار پولیکه می بایست بدهند قبول نشده اند و ۱۱۵۴۸ طفل که موافق احکام فصل ۲۷ قرارنامه مکتبهای مذکور بوده اند قبول شده اند .

از آنها ۴۴۷۴ طفل در صنف مستعد داخل شده اند و ۳۸۶۶ در صنف اول و ۱۲۸۸ در صنف دوم و ۷۲۸ در صنف سوم و ۴۲۹ در صنف چهارم و ۴۲۶ در صنف پنجم و ۱۴۱ در صنف ششم و ۱۴۱ در صنف هفتم و ۹۷ در صنف هشتم برانطباق مقصود منقسم شده اند .

در ممالک روسیه بقدر بالند و بیست و پنج باب

مکاتبه کتاب فروشی هست . چهل و هشت از آنها در خود پتروبرگ است و سی و چهار در مسکو و چهار صد و چهل و سه در دیگر ممالک و در پای تخت و مسکو و اکثر شهرهای بزرگ مکاتبه های مدعکس و شعبه ها و قرائت ختای بسیار دارند که هر کس بخواهد بطور امانت و بایزانه کتابها را گرفته و بقدر احتیاج خود نگاه داشته و پس بدهد و این کار در ممالک غربیه بسیار معمول و شایع است و بعضی تسهیل عمل و آسان نمودن راه تحصیل علم و آگاهی این قرار را متداول نموده اند .

(داخل و خارج دوماه فرانسه)

از تفصیلی که در خصوص وارد و خارج کرکهای فرانسه نوشته اند معلوم میشود که در ظرف دوماه ژانویه و فوریه گذشته اموال و امنه که بخلک فرانسه داخل شده قیمت آنها معادل ۵۵۲ میلیون و ۵۰۴ هزار فرانک بوده و آنچه خارج از خلک فرانسه شده است بقدر ۴۶۶ میلیون فرانک بوده است و نیز در ظرف این دوماه طلا و نقره و پونیس ۱۶۶ میلیون و ۱۶۵ هزار فرانک فرانسه وارد گردیده و ۱۳ میلیون و ۷۴۹ هزار فرانک بیرون رفته است . رسوم کرک که از امنه و امنه فوق دریافت شده ۱۸۳ میلیون و ۵۸۵ هزار فرانک بوده است .

از نگارانی که از باریس به نایه فرانسه رسیده است معلوم میشود که بوزیسیون (بساط عمومی) که در باریس خواهد شد در سال ۱۸۷۸ میلادی است . نه در سال ۱۸۷۹ که پیشتر بعضی کازتها نوشته بودند .

بعضی کازتهای او روپ نوشته اند کونت میرافیوری پسر اعلیحضرت فرال ایتالیا (از کونینس میرافیوری زن غیر رسمی مشارایه) به سمت اینکه امضای فرال راساخته است کرفتار شده ولی از خبرهایی که از ایتالیا رسیده است معلوم میشود این خبری اصل است . کسی که بساخته کاری امضای امپراتور منتم شده است بضروریکه چند هفته پیشتر نوشتیم شخصی است (مارکیده مونه غازا) نام و مدخلیتی بفرزند فرال مشارالیه ندارد .

اندریانام که تاجر معتبری بود و در شهر (کلن) پروسیا سکنی داشت چند روز پیش وفات نموده و وصیت کرده است بیست و دو هزار و پانصد فرانک (که معادل دو هزار و دویست و پنجاه تومان پول ایران است) خرج کرده و بیکل (رستم مجسم) پرنس بسمارک وزیر اعظم امپراتوری آلمانرا بازند و در یکی از کوچه های شهر کلن ببادکاری نصب کنند .

الکساندر دوران که از تجار لبر پول بود افلسه از فلاس کرده بقدر چهارصد و هزار لیرای انگلیس - صادر بود است .

تور پورس

غاطه ۳۰ مارت روی

اسهم عمومی	۱۶	۱۸	بار
استغراض	۱۸۶۳	۰۹۷	فرائق
»	۱۸۶۵	۰۹۹	سائیم
»	۱۸۶۹	۰۸۹	فرائق
»	۱۸۷۲	۰۸۶	سائیم
»	۱۸۷۳	۰۲۸	فرائق

سندت راه آهن روم ابلی ۴۴ ۰۰

سوسیتته جنرال	۰۳	۰۲	ایرای عثمانی
شرکت عثمانیه	۰۱	۳۸	غروش
اعتبار عمومی	۰۳	۰۰	سائیم
تراوای	۱	۴۵	سائیم

کیبال	۱۱۰	۵۰	بار
لندن ۳ ماهه پیرایر انگلیس	۱۱۰	۵۰	بار
پاریس	۲۴	۷۲	سائیم

فیثان مسکوکات لیرای عثمانی از فرار صد غروش

لیرای انگلیس	۱۱۰	۲۰	بار
لیرای فرانسه	۰۸۸	۲۴	بار
امپریال	۸۹	۱۲	بار
کریمیه	۵۱	۲۰	بار
روبل (منات) نقره	۱۶	۳۰	بار
منات کاغذی	۱۴	۱۷	بار
مجیدیه	۱۰۳	۰۰	بار
بشاک	۱۰۶	۱۸	بار
مناک	۱۰۶	۳۰	بار
پول سیاه	۱۳۸	۳۰	بار

طاهر

اعلانات

کتاب مستطاب

(میزان الموازن فی امر الدین)

که در چند سال پیش از جانب یکی از اعمام و رین سفارت سنی ایران . در خصوص محاکمه ادیان مختلفه ورد بر سالیه میزان الحق نام پژوهشی تألیف و در مطبعه عامه طبع شده است . در مغازه کتاب فروشی در تحت مسافرخانه عسکری در بک مجیدیه سفید فروش میشود .

اعلانات مخصوصه باذاره اختر

محل فروش اختر

دکان جلیل اغا کتاب فروش در چنبلی طاش ۲ دکان حاجی حسن اغا کتاب فروش در باغچه فیومی ۰ دکان تنباکوفروش در اقصای نزدیک بشل طولومه ۰ مغازه کتاب فروشی بزرگ در مسافرخانه عسکر ۰

در اداره خانه (اختر) هر قسم اوراق و نوشتجات که فارسی و عربی و آلمانی و فرانسه و انگلیس و روسی و ایتالیایی و اسپانیولی باشد بکلی و از برای بزرگانی مذکور ترجمه میشود . و اگر کسی طالب باشد بزرگانی مذکور به بعضی نوشتجات بویساند در اداره خانه نویسنده آنها موجود است .

(هرگونه کتب و رسائل و اوراق) چه بلیتو غراف و چه بلیتو غراف یعنی باسکه و چای سنی و حروفی در مطبعه (اختر) در کمال خوبی و اتمیناز طبع و قیمت و بهای مناسب و بطور مضبوط و موافق سلیقه تمام کرده میشود و همچنین هرگونه اوراق و اسناد بزرگهای مختلف و خطوط متنوعه و نیز رساله های کراویر و قریون و کارت و زیت فارسی و ترکی و فرانسوی و دفتر تجارت و هر نوع اوراق رسمیه که از جانب اداره های رسمی و دولتی امر و سپارش داده شود در نهایت امتیاز و خوبی طبع شده و باعث خوشودی خواهشمندان سپارشیهای مذکور از هر جهتی خواهد گردید . و سکه های لبطو غراف همه جور بزرگ و کوچک بقیمت مناسب جهت فروش در اداره مطبعه موجود است .

کتاب کلستان

افصح الشعر اشعش سعدی شیرازی رجاء علیه رحمة واسمه بخط نستعلیق از قلم عایجناب میرزا اغا صاحب قلم که از مشاهیر خوشنویسان ایران است در کمال نفاست و خوبی باسکه شده در مغازه کتاب فروشی در زیر مسافرخانه عسکریه بایزید . و در دکانهای جلیل اغا در چنبلی طاش و حسن اغا در باغچه فیومی جلای از قرار بیست غروش رایج فروش میشود .

مطبعه و اداره خانه مخصوصه است

مکتوبی در برای درج شده و طبع نشود . مکتوبی که اجرت است از جانب

این کازت از

اختار

در نمره اول (اختر) خود نوشتیم که مقصد خدمتی معارف و روابط و مناسبات شرقی امور توان دانست . آمد در خود پای و کتابیکه مناسبت از ایران و قفقاز و هندو متضی دیده شد و استمرار حال آن

آنچه حاصل نمیرد و پای تخت بطوریکه کرده شد آنچه مقصد خلاف آن مقصود بود لسان مملکت محتاج کرده و بچشم منکر آرا از بزرگان مملکت برخ قبول کردن نسخه های نمیتوانیم بخوانیم و جای بدل سه ماهه بعضی آمد دریافت کردیم

والحاصل چون این حاضر در نزد اهل می شود نشد و آب و روز و خواهان آن منحصر و مسند و تقاضیه کرد اخترا به بعضی زوایا حکمی نخواهد داشت اکثریت با آنها بود تا معلوم شدن تکلیف آنها تنها در روزهای چهار پوسه است هفته شود . ولی حجم و متفرعات آن را قرار در ملاحظه اینکه برای مقدمه آگاهی از مطلب